

Hälso-och sjukvårdspolitiska avdelningen
Anna Isberg
anna.1.isberg@regionjh.se

Hälso- och sjukvårdsnämnden
HSN/2154/2025
2026-03-26

Svar på motion angående flytande mediciner

Ärendebeskrivning

Andrea Fors (SD) har lämnat en motion om att säkerställa att sjukhuset i Östersund alltid har ett beredskapslager av flytande mediciner för akuta fall, med särskilt fokus på barn och äldre. Motionären lyfter vikten av att tillhandahålla flytande läkemedel för att säkerställa patientsäkerhet och jämlik vård, särskilt för patienter med svårigheter att svälja tabletter.

Region Jämtland Härjedalens verksamheter delar uppfattningen att läkemedel ska kunna administreras på ett säkert och ändamålsenligt sätt utifrån patientens behov. Samtidigt finns det medicinska och praktiska förutsättningar som påverkar hur läkemedel tillhandahålls och administreras i akuta situationer.

Bedömning

Det är viktigt att framhålla att alla läkemedel inte finns tillgängliga i flytande form. Kortison, som lyfts i motionen, finns över huvud taget inte som färdig flytande beredning. Däremot finns alternativa och väl fungerande administrationssätt. Exempelvis löser sig Betapred-tabletter snabbt i vätska inom några minuter och är enkla att dosanpassa, även för små barn. Dexametason är också lätt att krossa vid behov.

Vid behandling av exempelvis krupp hos barn är standardbehandling i första hand inhalation av adrenalin och kortison, vilket innebär att behovet av flytande perorala beredningar i dessa akuta situationer är begränsat.

Vidare finns det redan idag ett brett utbud av läkemedel i flytande form tillgängliga både på akutmottagningen och barnmottagningen.

När det gäller äldre patienter med sväljningssvårigheter är det etablerad praxis att krossa tabletter eller slamma upp läkemedel i vätska. De flesta läkemedel kan administreras på detta sätt, och det är få livsviktiga läkemedel som inte kan ges via sådan anpassning. Samtidigt är det viktigt att notera att majoriteten av läkemedel generellt inte finns som oral lösning eller suspension.

För att ytterligare stärka patientsäkerheten vid hantering av läkemedel som behöver krossas eller blandas går det att arbeta vidare med att till exempel utrusta läkemedelsrum med digitalt stöd, exempelvis pekskärmar med tillgång till ePed, krossningsdatabasen och blandbarhetsdatabasen. Detta skulle ge personalen bättre förutsättningar att säkerställa korrekt administrering.

Slutsats

Region Jämtland Härjedalen bedömer att nuvarande arbetssätt i huvudsak tillgodoser behovet av säker och individanpassad läkemedelsadministrering, även för patienter med sväljningssvårigheter. Ett generellt krav på beredskapslager av flytande läkemedel bedöms inte vara genomförbart, då många relevanta läkemedel saknar sådan beredningsform.

Fokus bör i stället ligga på att säkerställa god tillgång till alternativa administrationssätt samt att stärka kunskapsstödet för läkemedelshantering.

Regiondirektörens förslag

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige

Motionen avslås.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Johan Börjesson
Avdelningschef Hälso- och
sjukvårdspolitiska avdelningen

Utdrag till

Regionstyrelsen